

Framløga av botnkorti út á 200 m dýpi

Eftir Jóannes Rasmussen.

Hjálagt Fróðskaparriti 25. bók er eitt botnkort av føroyska landgrunninum í máti 1: 243.200.

Í jarðfrøðiligari merking er landgrunnurin tað botnstrekki, sum líðandi dýpist frá strondini út á hellingina, har dýpið veksur meira knappliga. Landgrunnurin verður eisini nevndur meginlandsstöðið, og eru tá jarðløgini undir íroknað. Tað er nakað ymist, hvussu djúpt er á markinum millum landgrunnin ella meginlandsstöðið og hellingina; eftir millumtjóðasamtykt hevur verið vanligt at nýta 200 m dýpi sum ytra mark, og man hetta koma av, at dýpið har ofta er umleið 200 m (í miðal kortini 133 m) og av tí, at flest kort hava eina reiðiliga álitandi 200 m dýpdarstriku.

Kortið er ein partur av tí úrsliti, sum higartil er komið burtur úr botnkanningunum, sum Danmarks Geologiske Undersøgelse og Føroya Jarðfrøðisavn lata gera á føroyska landgrunninum, á landsynningsleiðini suður úr Føroyum og vesturi á bankunum. Tær fevna um uppmáting av botnskurðum, upp-tøku av botnroyndum og sigulmagnskanningar (magnetkanningar). Fyribils úrslit eru prentað í Fróðskaparriti (1973, 1974, 1975, 1977).

Tilfarið var fingið til vegar í árunum 1971, 1972 og 1975. Arbeiðið fór fram á tann hátt, at mátaðir vóru 134 botnskurðir. Teir vóru allir lagdir eftir grønum deccalínjum, t. e. umleið í útnyrðing—landsynning, ein siglingarleið sum tilsamans var umleið 5500 sjómíl. Í 1971 og 1972 vóru mátaðir 90 skurðir innan fyri 10 m dýpdarlinjuna; teir vórðu í 1975

longdir út á 200 m dýpi, og 44 skurðir vórðu mátaðir afturat. Staðfest varð við decca navigator og loran C. Norðanfyri, næst landi, har decca royndist ikki væl, styðjaðu vit okkum til radar og ýti av landi. Flestu dýpdartølini eru staðfest á krossinum millum grønar og reyðar deccalinjur.

Til tess at fáa eina klárari mynd av botnskapinum er kortið prentað í litum, soleiðis at liturin verður djúpari bláur, størri dýpið verður. Litskiftið er fyri hvønn 30. m frá 50 m dýpi út á 200 m. Millum dýpdarstrikurnar eru 10 m. Longdarmát í km er avmerkt fyri breiddarstigini $60^{\circ}30'$, $61^{\circ}00'$, $61^{\circ}30'$, $62^{\circ}00'$, $62^{\circ}30'$, $62^{\circ}46'$ hvørt sær.

Hóast kortið ikki er eitt sjókort í vanligari merking, men eitt botnkort ætlað framhaldandi jarðfrøðiligum kanningararbeiði, er tað væl hugsandi, at tað kann vera hent í aðrar mátar við; tí verður tað lagt fram longu nú.

Til kanningararbeiði okkara hava vit nýtt bátarnar »J. C. Svabo« og »Dagstjørnuna«. Umframt føstu manningina hevur fólk støðugt verið við frá landi, einamest Kr. Meitil og Páll Olsen. Vælvild er víst okkum á mangan hátt, m. a. frá Farsandsdirektoratet, Fiskirannsóknarstovuni, Matrikulstovuni og S.E.V. Prentkostnaðurin av kortinum er borin av Føroya landsstýri.

SUMMARY

The paper is an introduction to an accompanying bathymetric map of the Faroe shelf to 200 m depth. The map is based on 134 Echo sounding lines, the navigation on Decca and Loran C.

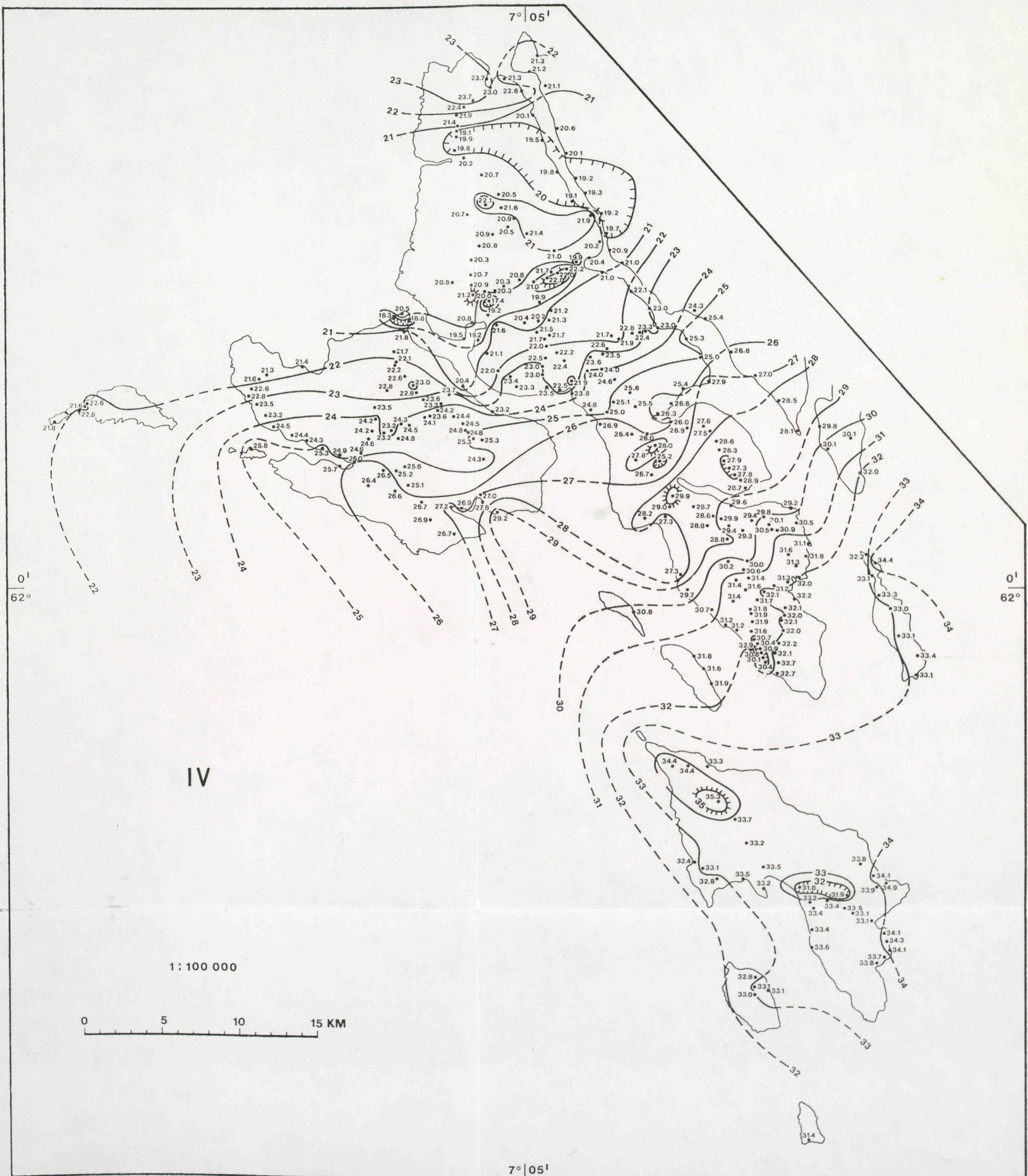

Fig. 8. Bouguer anomalies including topographic correction in Vágar and Streymoy (area IV).